

GEPEC-EdC s'oposa a l'ampliació de l'abocador de Tivissa i exigeix que es redacti un nou informe ambiental més rigorós.

GEPEC-EdC DEMANA A MEDI AMBIENT QUE ELS PROMOTORS DE L'ABOCADOR PRESENTIN UN INFORME AMBIENTAL AMB MILLOR QUALITAT TÈCNICA

Considerem desproporcionat l'ús que s'està fent de l'Abocador de Tivissa que ha passat d'un abocador que pretenia resoldre les insuficiències dels residus comarcals a convertir-se en un macroabocador industrial en contínua ampliació que recull els residus de tota Catalunya. Aquest no era l'objectiu pel qual es va crear i sols la consideració dels residus, com un objectiu pecuniari, explicaria que hagi passat d'assumir, en només cinc anys, quasi el triple de residus (de 130000 tones el 2010 a 322000 el 2015).

El Pla Especial Urbanístic per a l'ampliació de l'abocador de Tivissa es troba en fase inicial de tramitació. L'avaluació ambiental estratègica, preceptiva per instal·lacions industrials amb incidència ambiental, obre un termini de consultes a les parts interessades, per tal de identificar els aspectes ambientalment rellevants del territori (valors, vulnerabilitats, dèficits...) i les obligacions jurídiques que existeixen, així com establir els objectius ambientals que han de regir el Pla.

En aquest sentit, considerem que l'informe presentat pels promotors del Pla, GESTIÓ I RECUPERACIÓ DE TERRENYS, S.A., i redactat per una consultora gironina, presenta dèficits rellevants i no la mínima qualitat tècnica per poder avaluar correctament els impactes del Pla sobre el medi ambient i la salut de les persones. Aquestes són algunes de les moltes mancances detectades:

- **Manca de concreció en dades rellevants per al planejament: vectors aigua, energia, emissions i transport.** No hi ha cap xifra relativa al consum d'aigua o energia associat a l'ampliació de l'abocador, ni tampoc hi figuren les emissions difuses, les emissions a la torxa o la despesa energètica produïda pel transport de residus des de punts allunyats del territori.
- **Riscs durant el sanejament i reobertura de l'antic abocador comarcal clausurat.** L'ampliació contempla el buidat i reutilització de l'abocador clausurat, operació que té unes implicacions greus en matèria de seguretat i medi ambient. No es tracta d'un buidat senzill de matèria inert, sinó desenterrar tones de residus acumulats i de característiques molt variades, alguns d'ells contaminants o inflamables, com piles, bateries, pneumàtics, fibrociment (amiant), aparells electrònics, olis, quitrans, envasos de fitosanitaris, etc. Val a dir que l'antic abocador comarcal no estava sotmès a la normativa actual, i la tipologia de residus que s'hi portava era molt diversa i mal controlada. Creiem que aquesta operació seria molt complexa i poc viable, degut a que el vas presenta fuites i el subsòl es troba contaminat. A més, degut a la perillositat dels gasos i substàncies que s'hi troben confinats, pensem que el sanejament ha de ser efectuat per operaris i maquinària especialitzada, i que per fer-ho caldria una nova autorització ambiental o bé modificar la que és actualment vigent.
- **Insuficient protecció del paisatge i manca d'un pla de prevenció d'incendis.** El document proposa un franja de protecció d'uns 70.000 m², tot i disposar de 30.000m² més d'espai lliure que no es troba justificat en cap ús concret per l'ampliació. Per aquest motiu proposem que s'augmenti a 100.000 m² l'espai de transició entre l'abocador i el seu entorn. L'empremta visual ja es prou esfereïdora com per anar de rebaixes amb una ampliació que multiplicaria la superfície actual de l'abocador. Per altra banda, i degut a la recurrència d'incendis forestals a la zona, exigim que el promotor presenti un Pla de Prevenció on es contempli l'augment de riscos deguts a l'ampliació de l'abocador i l'increment del trànsit de camions a la zona, tant en la fase de construcció com en la d'operació.

- **Afectacions a la Reserva Natural de Fauna Salvatge “Illes de l'Ebre.** L'informe ambiental tampoc fa cap esment als impactes que es poden produir degut a l'ampliació, tenint en compte que es duplicarà el volum dels llixiviats i que l'efluent dels llixiviats “depurats” s'aboca directament al barranc de Brull, subsidiari del riu Ebre. Qualsevol avaria, accident, incendi o desastre natural podria provocar el vessament de llixiviats al barranc i, en conseqüència, contaminar l'aquífer i alterar l'equilibri del riu Ebre al seu pas per les Illes de l'Ebre. Les afectacions serien especialment greus al barranc de Brull i al bosc de Ribera de la Reserva Natural.

- **Afectacions a amfibis.** A l'apartat de fauna de l'informe ambiental no s'hi mencionen els amfibis. Ni un, ni dos, ni tres. Cap. No és gens complicat consultar bases de dades o registres d'amfibis a Catalunya però sembla que als redactors de l'informe se'ls va “oblidar”. I també van oblidar que tots els amfibis autòctons de Catalunya estan protegits pel Decret legislatiu 2/2008. I que un amfibi, en concret l'ofegabous, és gairebé exclusiu de les Terres de l'Ebre on hi té el seu límit septentrional de distribució, justament a les Serres de Tivissa-Vandellòs. I que tot just a la zona on es vol fer l'ampliació hi està citat. Que cadascú tregui les seves conclusions.

- **Afectacions a l'àliga cuabarrada.** El document ambiental afirma amb rotunditat que a l'àmbit del Pla Especial no hi ha cap zona de nidificació o alimentació d'àliga cuabarrada. No es fa cap menció, tanmateix, a l'origen d'aquesta informació. Degut a les característiques d'aquesta espècie, veiem necessari que a l'avaluació ambiental es trobi degudament documentada la seva presència o absència a través d'algun informe o estudi efectuat per professionals, o bé alguna referència científica recent.

- **Manca de controls administratius sobre l'anàlisi dels residus.** Els valors dels piezòmetres de control no permeten demostrar l'existència de contaminació procedent dels vasos de l'abocador. Ara bé, cal destacar una particularitat: no hi ha cap control específic realitzat per inspectors de l'ACA o de l'ARC sobre els piezòmetres dels dos abocadors que serveixin per determinar si existeix contaminació de les aigües subterrànies (de fet en cinc anys n'han fet un de sol a Tivissa i no ens envien els resultats). Tots els resultats acceptats i tramesos durant cinc anys formen part del que s'anomenen Autocontrols, és a dir, que estan fets per tècnics de la pròpia empresa o contractats per ella. Qüestió de fe?

Volem acabar aquesta nota de pensa amb un exemple molt gràfic dels errors i mancances tècniques dels informes que han estat presentats. En la plana 78, els redactors del document ambiental, ens parlen de la població de Sant Feliu de Guíxols en al·lusió a la unitat de paisatge del Baix Priorat. Errors tan bàsics ja ens demostren una total seriositat en la redacció d'aquests documents, fet que ha de comportar la seva invalidació immediata.

Per tot plegat, hem sol·licitat al director de l'Oficina de Medi Ambient de les Terres de l'Ebre que rebutgi aquest document i que demani als promotors un nou informe ambiental que esmeni les errades i deficiències tècniques detectades.

Reus, 18 de Juliol de 2019.

Per més informació podeu trucar-nos al GEPEC-EdC al 977331142